

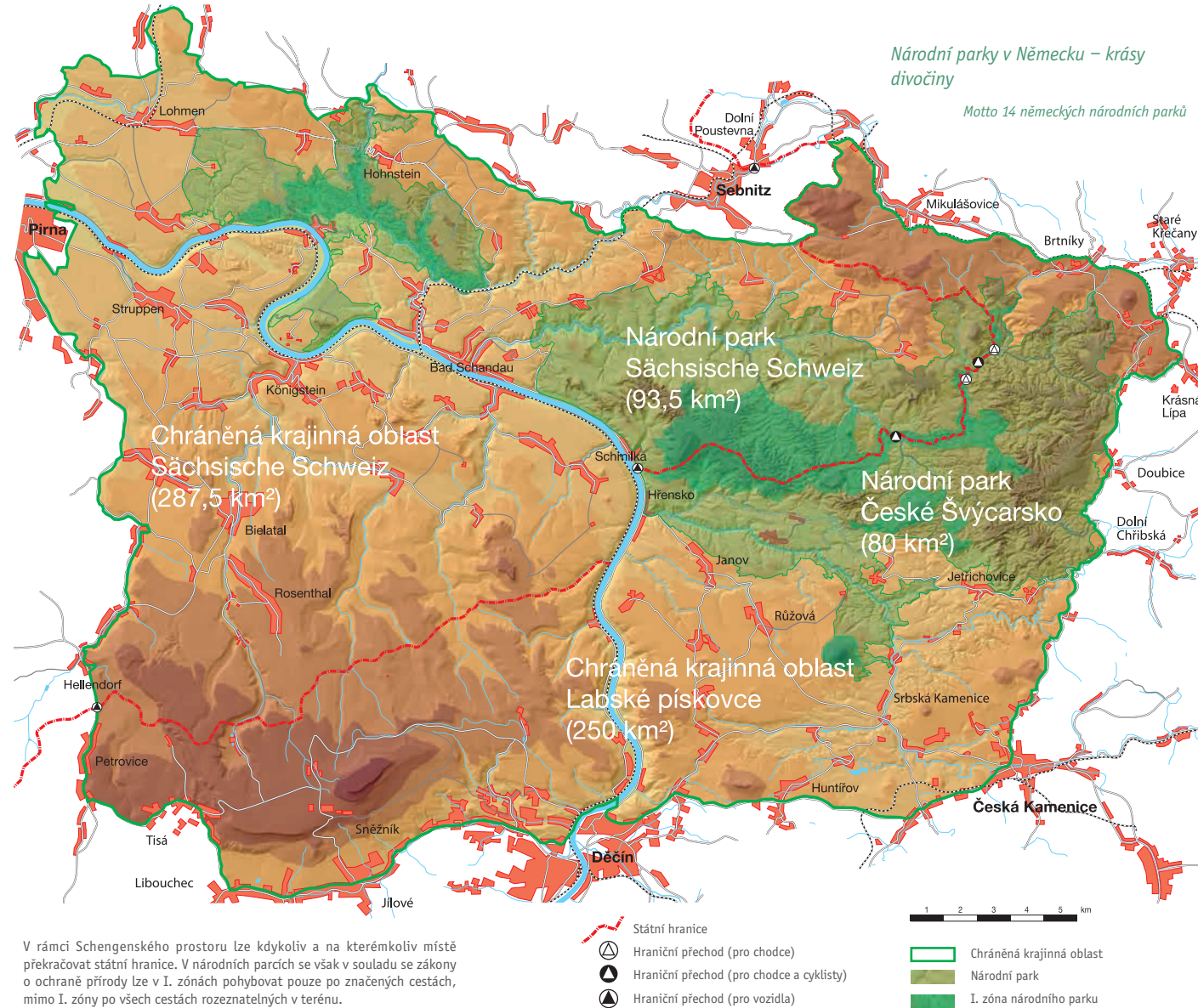

Zachování přírodního dědictví Bizarní skalní útvary – divoké rokle

Sächsische	Schweiz
České	Švýcarsko

Chráněná území v Labských pískovcích

Na svých dřívějších cestách jižním Německem, Švýcarskem, Solnohradskem, Rakouskem a Slezskem jsem viděl spoustu krás tohoto druhu, ale taková úchvatná skalní města jsem tam nikde nenalezl.

Carl Merkel, 1826

Pohled na údolí Großer Zschand

Labské pískovcové pohoří – toto označení, které se pro **Českosaské Švýcarsko** používá, je vlastně omyl.

Někomu se zdá pohořím být, ale ve skutečnosti je to sto miliónů let staré dno křídového moře. Když moře ustoupilo, zůstaly po něm vrstvy písku o mocnosti až 600 metrů. Vzniklá pískovcová deska pak po celé milióny let postupně rozpuštěla. Zakously se do ní řeka Labe i s přítoky a „pročistily“ ji. Vznikla tak bizarní krajina trosek tvořená **kvádrovými pískovci**, které se postupně rozpadají na písek.

Pískovcovou krajinu lze rozčlenit co do makroforem a zároveň vertikálně rozčlenit na tři „patra“:

- stolové hory a skalní města
- náhorní plošiny
- údolí a rokle

Zvláštní charakter pískovcové krajiny dotváří její strmé nejvyšší patro s výškovými rozdíly až 450 metrů, a to vše na malém prostoru. Krajinný obraz doplňují kuželovité čedičové vrcholy a přilehlé žulové svahy.

Tato krajina „funguje“ vlastním způsobem: oproti klimatickým poměrům skutečných hor převládá v létě v údolích a roklích vlhké a chladné **sklepní klima**. Ve vyšších polohách, na skalních ostrozích, je oproti tomu teplo a sucho. A tak se zdá, že i rozšíření živočichů a rostlin sleduje opačný směr než obvykle: obyvatelé hor sídlí ve sklepích a obyvatelé z nížin dobyli vrcholy. Tak jako ve vyšších horských polohách ztělesňují nízké borovice, připomínající bonsaje, rostoucí na skalních ostrozích jakési bojístě mezi lesem a skálou. Typickým jevem v Labských pískovcích je nedostatek vody. Porézni hornina

Jedinečný ve střední Evropě

totiž působí jako houba – některé vodní toky se zde rychle vsakují. Tomu ostatně odpovídá již samo označení „suché potoky“.

Zvláštní je i historie hospodářské činnosti v krajině. Jsou to dějiny, které až do 15. století určovalo České království a v nichž hlavní roli hrály lesní hospodářství, lov, těžba pískovce a lodní doprava. Staré skalní hrady, hostince, mlýny a jezy, samoty, vlastní dialekt ...

Zajímavé stopy zanechalo v neposlední řadě i 200 let turistiky a 140 let horolezectví.

Kouzelný svět tvarů

Výrazně zvětřalá vrcholová část skalní věže

Labský pískovec, materiál pro ničivou a současně tvořivou sílu přírody, je kromě svého jednoduchého složení mnohotvárný a proměnný. Barva křemičitého pískovce je šedobílá až nažloutlá.

Na jihu území je hrubozrnný, na severu jemnozrnný. To má významný vliv na tvary skal. Křemenná zrnka u sebe drží různá pojiva.

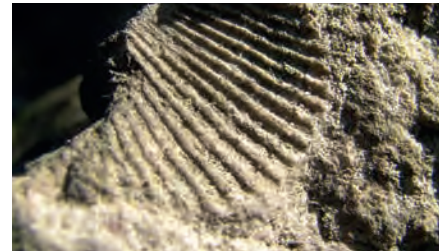
Pokud se uvolní, vznikají jedinečné formy – od bizarních železovic trubkovitého tvaru až po skalní stěny připomínající svojí strukturou včelí plástve.

Přesýpací hodiny

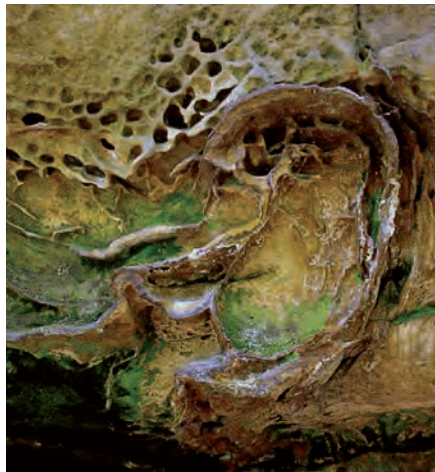
Výrazně zvětřalé vrcholové partie s železovicí

Otisk mušle

Vrstevnatá struktura pískovce

Voštiny a železvice

Skalní věž Brosinnadel

To, co obdivujeme, není dokončená, ale hroutící se stavba, která za svou skutečnou krásu vděčí teprve vlastním troskám.

Paul Güßfeld

Naše Labské pískovce – horský svět, v němž se spojuje vše divoké a vše líbezné na malém prostoru, kus rodné hroudy, jenž by si zasloužil být hájen jako jeden velký park chráněné přírody.

Paul Wagner, 1931

Labské pískovce

To, co máme rádi, to také chráníme. A tak není divu, že snahy o ochranu krajiny a přírody sahají v Saském Švýcarsku až do poloviny 19. století.

Labské pískovce, rozkládající se na obou stranách státní hranice mezi Českou republikou a Saskem, netvoří celek pouze svojí přírodou. Snahou je vytvořit společnou přeshraniční chráněnou oblast, spojující stejnou měrou přírodu i člověka. Přitom jsou, vycházejíce z dosavadního hospodaření v krajině a osídlení, sledovány různé cíle a cesty ochrany:

Malá kronika ochrany přírody

1877 Požadavek na omezení těžby pískovce v blízkosti vyhlídky Bastei a dalších přírodních krás

1873 – 1930 Úspěšně uplatněné námítky proti výstavbě lanovky na vyhlídku Bastei a na stolovou horu Lilienstein

1911 První přírodní rezervace u obce Hohnstein

1938/1940 Vyhlášení přírodních rezervací Bastei a údolí říčky Polenz

1954 Rozhovory o možnosti vyhlášení Českosaského Švýcarska národním parkem

1956/1972 Vyhlášení chráněných krajinných oblastí Saské Švýcarsko a Labské pískovce

1961 Vyhlášení dalších přírodních rezervací (Großer Winterberg/Zschand, soutěska říčky Křinice, Zeschnigleiten)

1990 Vyhlášení Národního parku Saské Švýcarsko

2000 Vyhlášení Národního parku České Švýcarsko

Chráněná krajinná oblast

Labské pískovce ve svém celku představují člověkem po staletí využívanou a utvářenou kulturní krajinu s charakteristickým střídáním lesních a skalních oblastí, otevřené krajiny, osídlení většinou venkovského typu a dopravních cest.

S vyhlášením chráněné krajinné oblasti je spojen úkol zachovat krajinu a přírodu ve svém celku, a to prostřednictvím trvale udržitelného využívání krajiny a péče o krajinu, a také zajistit její využití k rekreačním účelům. Zvláštní význam při tom má ekologické zemědělství a lesnictví, vývoj sídel omezený na vlastní potřebu a formy šetrné turistiky.

Ochrana přírody – tradice a budoucnost

Obec Rathewalde v chráněné krajinné oblasti

Skalní město Affensteine v národním parku

Národní park

Na pravém břehu Labe se i přes hospodářskou činnost dochovaly souvislé lesní a skalní oblasti, které jsou zcela nebo téměř neosídlené a dopravně nenapojené. Tyto oblasti dnes vykazují znaky přirozené krajiny a byly proto vyhlášeny za národní park. Postupně mají být přenechány svému přirozenému vývoji bez obhospodařování a péče.

Chráněná krajinná oblast a národní park tvoří na saské straně společně Region Národního parku Saské Švýcarsko, za něž zodpovídá Správa Národního parku Saské Švýcarsko. Správa Národního parku zodpovídá stejnou měrou za obě chráněné oblasti.

Národní park – ponechání svobody přírodě

Svoboda a důstojnost jsou základními lidskými právy. Platí to i pro přírodu?

Přírodu využíváme, utváříme a chráníme téměř bez výjimky dle našich vlastních, lidských potřeb a měřítek. Stává se tak v podstatě přírodou z druhé ruky. Týká se to zemědělství a lesnictví, stejně jako myslivosti a rybářství. K tomu navíc v důsledku našeho vlastního konání (například zakládání lesních školek, klimatické změny) hledíme na přírodu stále více jako na „sociální případ“, kterému chceme s dobrými úmysly pomoci. Příroda však není statická, ale neustále se podle svých vlastních zákonů mění. Tuto dynamiku nelze nahradit využíváním krajiny a péčí.

V národním parku má být přírodě vrácena její svoboda a důstojnost. Národní parky mají ze zákona za úkol ponechat přírodu na co možná největší ploše jejímu vlastnímu vývoji řídicímu se vlastními zákony a úmyslně se vzdát hospodaření v ní. Platí zásada: „Přírodu ponechat přírodou“.

Národní parky tak mají přispět k zachování přírody z její vlastní vůle, jako národní a mezinárodní přírodní dědictví pro současnou, ale i budoucí generaci. Je to i etická výzva.

Rodina národních parků již čítá 2 200 členů na pěti kontinentech. Náš národní park je jedním ze čtrnácti v Německu, v České republice existují čtyři. Oba národní parky v Labských pískovcích jsou „skalní národní parky“ i přes to, že jsou téměř zcela zalesněné. Z velké části jsou v majetku státu.

Svobodný stát Sasko se ve veřejném zájmu vzdal hospodářského využívání přírodních statků (například dřeva, vody, zvěře). Základem je poznatek, že princip koloběhu může v živé přírodě fungovat pouze tehdy, pokud jí nejsou neustále odebírány její součásti. Také k zásahům do přírodních procesů se má v budoucnu přikročit pouze tehdy, je-li ohrožena bezpečnost lidí nebo hrozí-li riziko vzniku značných materiálních škod (například

To, co nám... může skýtat naději... je kouzelná asertivita přírody. Ponechejme jí možnost alespoň tu či jinde vytvořit krajinu, která je jí vlastní; přírodní krajinu. Můžeme jí říkat i divočina.

Siegfried Lenz

poškození domů, silnic, sousedních soukromých ploch) či lesního požáru.

Svobodný vývoj lesa znamená, že lesy mohou přirozeně zestárnout i v ostatních případech, než jsou přípustné vývojové fáze: zmlazení, růst a zrání. Smějí samy dosáhnout úplného konce vývoje a prostřednictvím přírodní recyklace se opět obnovit. Na to však potřebují obrovské množství času – zhruba 400 až 600 let.

Tato svoboda platí i pro postupné znovuzalesňování již nesečených či nepasených luk nebo pro vývoj vodních toků. V přírodě neexistují katastrofy. Tak jako na rozpad skal je nutno pohlížet na větrné či sněžné polomy v lesích či masové množení hmyzu jako na přírodní procesy a uznat účinné nápravné mechanismy přírody. V národním parku nejsou staré, odumírající a mrtvé stromy vizitkou neschopného lesního hospodářství, ale mylníkem na cestě od lesa hospodářského k lesu přirozenému.

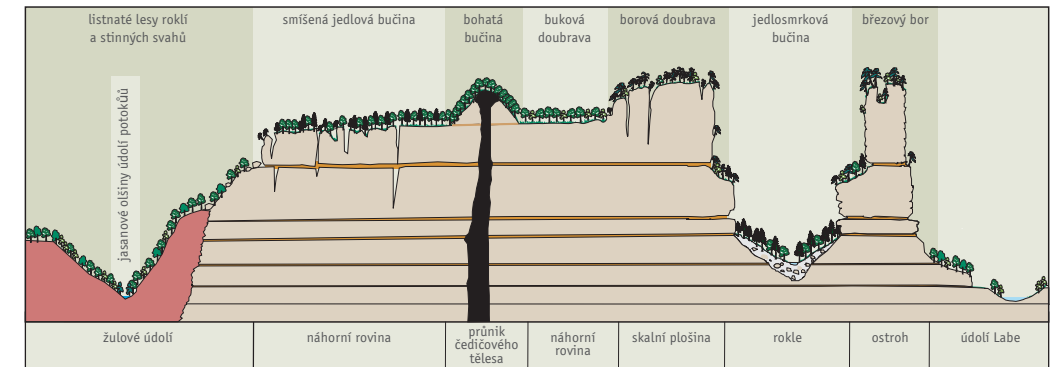
Nemá-li – viděno z lidského pohledu – docházet k náhlým a dramatickým změnám v přírodě a krajině (například přemnožení kůrovce nebo velkoplošný zánik smrkových porostů), předpokládá vlastní samostatný vývoj určitou blízkost k přírodě.

Přírodě blízké plochy se v Labských pískovcích soustřeďují na těžko přístupných skalních ostrocích a plošinách, v pískovcových údolích a roklicích a na čedičových a žulových vrších či svazích. V těchto zklidněných oblastech, částečně přírodních rezervacích, zůstala zachována četná přírodě blízká lesní společenstva, skalní biotopy a vodní toky.

V současné době se může příroda svobodně rozvíjet na zhruba 54 % plochy. Tyto přirozenému vývoji ponechané oblasti se nacházejí

Oblast s probíhajícími zásahy – dřevo připravené k odvozu

Lesní ekotypy

Richter/1998

Národní park s vyznačenými I. zónami

Národní park – stálý vývoj

především v prvních zónách, které byly v území vymezeny (viz mapa).

Na asi polovině celkové plochy národního parku budou v následujících letech ještě probíhat opatření mající za cíl umožnění postupného přechodu k přirozenému vývoji. Takovými opatřeními jsou například podpora původních druhů dřevin (jedle bělokoré, dubu a buku) v rozsáhlých smrkových porostech či dílčí revitalizace vodních toků.

Z důvodu druhové ochrany se opatření péče o les omezují na chladnější polovinu roku. Dřevo získané při této činnosti je ještě z velké části hospodářsky zhodnocováno.

V průběhu zhruba 40 let má na převážné části plochy dojít k minimalizaci až zastavení tzv. řídicích zásahů. Díky nepřítomnosti přirozených

predátorů (např. vlka) a změněným životním návykům bude v zájmu přirozeného vývoje lesa zřejmě i v budoucnu stále nutné regulovat spárkatou zvěř (například srnčí, jelení, černou). Troufne si to však dnes někdo, s ohledem na několik set let trvajících přirozený cyklus vývoje lesa, vůbec předpovědět...?

Většina otázek a požadavků naší kultury jsou vlastně problémy budoucnosti. My svůj díl vykonáme. Dokončení je na našich vnučatech ...

Wilhelm Bölsche, 1928

Ochrana druhů a jejich životního prostředí

Jestliže biosféra dokázala vytvořit prvky, kterým jsme se my... nenaučili rozumět, pak by se jen úplný hlupák vzdal zdánlivě postradatelných částí.

Aldo Leopold

Kulíšek nejmenší

Díky svým skalám, zvláště v režimu krajiny a zajištění přirozených procesů nabízí národní park četné vzácné životní prostory. Patří k nim mimo jiné skalní ostrohy a údolí, pozdní vývojové fáze přírodě blízkých borů a bučin, stojící i ležící mrtvé dřevo nebo přírodě blízké vodní toky. To vše slouží jako úkryt pro řadu vysoce specializovaných druhů rostlin a živočichů. Čtvrtina všech druhů ptáků tak využívá skály pro hnízdění a vyvádění mláďat.

Vlhké **údolí a rokly** charakterizuje bohatství kapradin a mechů – na úpatí skal svítí žlutý lišejník *Chrysotrix chlorina* a roste tu i čípek objímavý, který se jinak vyskytuje pouze v horách. S přírodě blízkými vodními toky jsou spjata skorec vodní, mlok skvrnitý a pstruh potoční. Suché a teplé **reliktní bory** s vřesem jsou mimo jiné domovem datlů a sov sídlících v dutinách, mravkolva či bílé kvetoucího rojovníku bahenního. Při troše štěstí je možné zahlédnout sokola stěhovavého nebo i velmi plachého čapa černého. Většina obratlovců je však velmi citlivá na rušivé vlivy (např. jelení zvěř, rys, vydra, netopýr, výr), a tím i odkázána na čas soumraku či před svítáním. Na **čedičových vrcholech** rostoucí **bučiny** zaujmou především řadou na jaře kvetoucích druhů, jako jsou sasanka hajní, kyčelnice devítilistá a dymnivka dutá. Žijí tu i plch zahradní, datel černý a holub doupňák.

V národním parku však nejde jen o ochranu určitých obzvláště krásných či vzácných rostlin či živočichů. Druhy se tu také nedělí na „užitečné“ či „škodlivé“. Chráněné jsou všechny přirozeně se vyskytující druhy v jejich vzájemných vztazích a vazbách. Patří sem i řada lišejníků a řas, pavouků a brouků, nepočítaně druhů hub, hmyzu, červů nebo roztočů vázaných na mrtvé dřevo i milióny půdních mikroorganismů.

Ve věčném koloběhu přírody, v koloběhu vzniku, bytí a zániku, má každý živý tvor svou funkci, a to i přesto, že mnohému z toho dnes ještě nerozumíme. Z tohoto pohledu mají v národním parku stejná „práva“ kůrovec i sokol stěhovavý.

Jako součást „Noemovy archy“ tak národní park přispívá k zachování přirozené druhové pestrosti a biologické stability, a to nezávisle na všech úvahách o využitelnosti či užitečnosti.

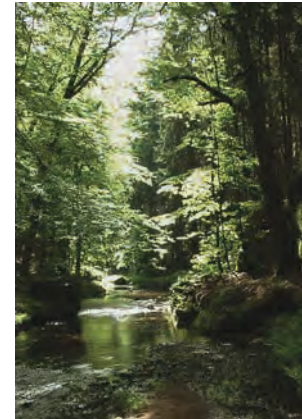
Vážka páskovec dvojjubý

Trychtýřovitá past larvy mravkolva

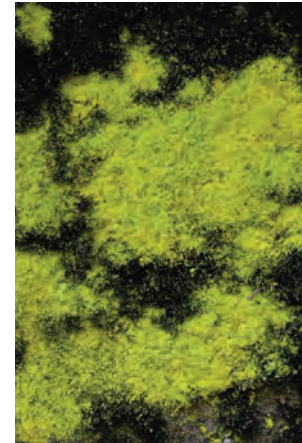
Mechorost lesklek čeříť

Rokle

Čípek objímavý

Lišejník Chrysotrix chlorina

Skalní ostrohy

Rojovník bahenní

Korálovec jedlový

Šiška černá

Strakapoudi velcí

Bučina na čedičovém podloží

Kyčelnice devítilistá

Dymnivka dutá

Plch zahradní

Bukovinec osladičovitý

Jak prožít přírodu

Od vyhlášení prvního národního parku na světě, tedy od roku 1872, kdy byl v USA vyhlášen Yellowstone národní park, mají národní parky kromě ochrany přírody sloužit i k rekreaci, inspiraci a mají umožnit prožitek z přírody.

V Labských pískovcích mají velkou tradici turistika a horolezectví. Národní park má připravenu celou řadu zajímavých nabídek.

Návštěvník „nakoukne“ do dílny přírody, do věčného koloběhu zrození, růstu a zániku života. Nejlepší možnosti nabízejí v tomto ohledu především I. zóny.

Pocit splnutí s přírodou je možno prožít na mnoha místech národního parku – ať je to v divokých údolích a roklích, které v nás vyvolávají pocity velké úcty, či na některé z grandiózních vyhlídek, kde zase žasneme nad rozlehlostí krajiny, nebo jako horolezci, vychutnávající po sportovním výkonu slastný pocit ze zdolaného vrcholu.

Návštěvníci jsou srdečně vítáni – pokud se v přírodě považují za návštěvníky a chovají se jako hosté, nikoliv jako dobyvatelé. Jen tak bude možné přírodu prožívat trvale, tedy i v budoucnu.

... jak na nás, lidi, působí třeba i mírně zkrocená divočina, nám oznámí naše otevřené smysly: Jsme udiveni a zneklidníme, jsme nadšeni a zachvějeme se, cítíme stesk a zvláštní pocit trvání či věčnosti ...

Siegfried Lenz

V národním parku je dovoleno:

- pohybovat se po území po všech cestách a stezkách (v I. zóně pouze po značených cestách),
- jezdit na kole po vyznačených cyklostezkách,
- provozovat horolezectví dle saských horolezeckých pravidel,
- nocovat pod skalními převisy – na vyznačených místech a mimo I. zónu,
- podél cest sbírat plody a houby pro vlastní potřebu

Strážci národního parku všem návštěvníkům rádi podají další informace. Neváhejte a ptejte se jich.

Nabídky na pobyt a rekreaci

- zhruba 400 km značených **turistických tras**, zčásti vybavených žebříky a mostky
- zvlášť značené **horské stezky** pro zkušené horské turisty
- 755 horolezeckých objektů zpřístupněných pro sportovní vyžití s asi 13500 výstupovými cestami
- 50 km značených **cyklostezek**
- množství **panoramatických vyhlídek, jako například:** Bastei, Lilienstein, Gamrig, Brand, Waitzdorfer Berg, Schramsteine, Kipphorn, Kuhstall, Hinteres Raubschloß nebo Goldstein-Aussicht
- **jízdy na pramicích** u obce Hinterhermsdorf a nádrží Amselsee
- **skalní hrad** Neurathen
- jízda **historickou tramvají Křínickým údolím** (Kirnitzschtalbahnhof) (Kirnitzschtalbahnhof)
- návštěva historických **horských hostinců**, mj. Großer Winterberg, Brand, Kuhstall nebo Bastei

Divočina je odmítnutím lidské arogance.

Hubert Weinzierl

V období genové techniky jsme téměř ztratili kontakt s nepozměněnou „divokou“ přírodou. Většinou nevíme, jak přirozené procesy skutečně probíhají. Národní park proto slouží i vědeckému pozorování a výzkumu přírodních struktur a procesů.

Mimo jiné byla zřízena i síť více než 4000 trvale sledovaných ploch, dlouhodobě poskytující poznatky o přirozeném vývoji lesa. Monitoring tohoto druhu přináší i informace o vývoji populace kůrovce ve smrkových porostech či o vlivu srnčí a jelení zvěře na bylinné patro a zmlazování lesa. V národním parku je tak umožněn kontrolovaný vývoj. Tyto poznatky však mohou posloužit i mimo území národního parku, a to k trvale udržitelnému využití přírodních sil (jež jsou zdarma) pro přírodě blízké hospodaření v lesích, a tím i šetření nákladů.

Ze zážitky a zkušenosti do přírody – výklad a informace

- výlety se strážci národního parku
- výlety a exkurze s průvodci, přednášky
- vzdělávací programy pro děti a mládež, rodiny a handicapované
- Informační a návštěvnícké středisko Národního parku Saské Švýcarsko v Bad Schandau (Nationalparkzentrum)
- informační místa: Amselfallbaude, Großer Winterberg
- informační tabule v terénu
- brožury, letáky s informacemi o přírodě a kultuře
- areál Waldhusche u obce Hinterhermsdorf, prohlídky se strážci národního parku

Strážce národního parku při rozhovoru s návštěvníky na vyhlídce Kipphornaussicht nad obcí Schmilka

Každý rok se v Sellnitz u Lilienstein konají hry lesní mládeže, jimiž začíná sezóna vzdělávací činnosti pro mládež

Učit se od přírody

Národní park současně nabízí i ideální podmínky pro realizaci ucelené ekologické výchovy, stejnou měrou zprostředkovávající znalosti i emoce. Tato nabídka směřuje především k dětem a mládeži z regionu.

Zavedení a podpora přirozeného vývoje však vyžaduje, aby především místní obyvatelstvo překonalo dosavadní představy například o „řádně uklizeném lese“ nebo o „lesních škůdcích“ a osvojilo si nové pohledy na svůj rodný kraj.

Možná, že prožitky a zkušenosti z téměř nepozměněné „divoké“ přírody uprostřed naší civilizace přispějí k pochopení, že i my jsme součástí přírody a jako takoví jsme na ní závislí. Odvaha sžít se s divočinou znamená také odvahu sebeovládat se nebo jen pozorovat namísto konat...

Podpora regionu

Čím správa národního parku přispívá k rozvoji regionu?

- **Místní samosprávě odlehčuje** údržbou a výstavbou zhruba 400 km turistických cest a stezek
- **Podporuje cestovní ruch** prostřednictvím nabízených informací, péčí o návštěvníky a vzděláváním certifikovaných průvodců národního parku
- **Podporuje hospodářství** prostřednictvím zadávání zakázek podnikatelům z regionu (ve výši zhruba 1.200.000 eur ročně), např. při výstavbě cest a při realizaci opatření péče o les
- **Podporuje veřejnou hromadnou dopravu**, spolupracuje při opatřeních směřujících ke zklidnění dopravy
- **Je odborným poradcem v oblasti ochrany přírody** pro obecní samosprávy, úřady, spolky a sdružení
- Poskytuje zhruba 70 pracovních míst

V kraji Sächsische Schweiz-Osterzgebirge žije více než polovina obyvatel v oblastech venkovského rázu. Naši úlohu spatřují v tom, že utváříme venkovský prostor tak, aby byl atraktivní a vhodný pro život, a zůstal tak udržitelný i pro budoucnost. Národní park přitom hraje podstatnou roli – pro lidi i pro přírodu.

Michael Geisler, Zemský rada kraje Sächsische Schweiz-Osterzgebirge

Od roku 2009 stojí po boku národního parku partneři, kteří si vytyčili za úkol podporovat chráněnou oblast. Jsou zde podniky z oblasti hoteliérství a gastronomie, turistické informace, poskytovatelé prázdninového ubytování, jedno muzeum a divadlo, provozovatelé veřejné příměstské dopravy, jakož i lodní dopravy po Labi. Tito partneři národního parku se mimo jiné zavázali zprostředkovávat informace k chráněné oblasti svým hostům a regionálně se angažovat. Zvláštní zohlednění přitom připadá propagaci veřejné příměstské dopravy. První nádraží v národním parku v Německu se v Bad Schandau nenalézá jen tak bez důvodu, je to výsledkem společného úsilí!

Velkou podporu má také využívání regionálních produktů v gastronomických zařízeních. Projekt je sjednocován pečeti. K této regionální pečeti se již přidružilo mnoho výrobců regionálních produktů, a tím získali společnou platformu. Téměř denně přibývají další.

Neustále udržovaná databáze je otevřená pro každého. Vyzkoušejte to sami!

Tím národní park přispívá k regionálnímu hodnotovému růstu. Je to partnerství na stejné úrovni.

Symbolicky k prvnímu dni národního parku 29. května 2010 u obce Rathen – národní park je šancí pro přírodu i člověka

Informační středisko národního parku v Bad Schandau

Centrální informační centrum poskytuje informace na 700 m² výstavovací plochy pomocí interaktivních zážitkových nabídek, a navíc nabízí celoročně různé akce.

Otevírací doba

Duben – říjen: denně 9–18
Listopad – březen: 9–17
(Pondělí zavřeno) leden zavřeno

Kontakt

Sächsische Landesstiftung Natur und Umwelt
NationalparkZentrum Sächsische Schweiz
Dresdner Str. 2 B, 01814 Bad Schandau
Tel.: 035022 / 50240
www.lanu.de, nationalparkzentrum@lanu.de

Snaž se přesně pozorovat tvary, ty nejmenší i ty největší. A neodděluj malé od velkého, ale malichost od celku.

Caspar David Friedrich

Informační místo Schmilka

Výstava na turistické stezce ke Großer Winterberg, základna Stráže národního parku
Téma: Horský sport a ochrana přírody

Otevřeno denně:

Duben a říjen: 10–16
Květen – září: 10–18

Informační místo Amselallbaude

Výstava v údolí Amselgrund mezi obcemi Rathen a Rathewalde
Téma: Lesy roklí, národní park, geologie, fauna a flóra, tlející dřevo

Otevřeno denně:

Duben a říjen: 10–16
Květen – září: 10–18

Informační místo Zeughaus

Bývalá hájenka v údolí Großen Zschand, základna strážců národního parku
Téma: I. zóna národního parku a historie lovu

Otevřeno denně:

Duben a říjen: 10–16
Květen – září: 10–18

Informační místo Beizehaus

Bývalá myslivna s výstavou poblíž obce Hinterhermsdorf, základna strážců národního parku
Téma: Národní park, přeměna lesa v národním parku

Otevřeno denně:

Duben a říjen: 10–16
Květen – září: 10–18

Informační místo Eishaus

Výstava v bývalé ledárně vedle hotelu Großer Winterberg
Téma: Příroda a turistika v oblasti Winterbergu, vývoj lesa

Otevřeno denně:

Duben a říjen: 10–16
Květen – září: 10–18

Informační místo Brandbaude

Obměňované výstavy v historické roubence poblíž obce Hohnstein na vyhlídce Brandaussicht

Otevřeno denně:

Celoročně: 10–18

Areál o historii lesnictví „Waldhusche“

V obci Hinterhermsdorf, vhodný zejména pro rodiny s dětmi, rozmanitá stanoviště a pravidelné prohlídky se strážcem národního parku
Téma: Názorná ukázka způsobů využívání lesa v minulosti

Otevírací doba:

Volně přístupné

Informační místo Schweizerhaus na vyhlídce Bastei

Historické vyobrazení krajiny významnými malíři posledních tří století s téměř 250 obrazy a grafikami, informace k malířské stezce

Otevřeno denně:

Celoročně: 10–18

Turistické cíle v národním parku

Připravte se na to, že od této chvíle uvidíte nepřetržitou řadu přírodních krás a zvláštností – o co dále dojdete, o to více nabírají na velikosti, kráse a rozsahu.
Wilhelm Leberecht Götzinger, 1812

Vyhlídky Bastei

nejproslulejší a hojně navštěvovaná vyhlídka Saského Švýcarska

Údolí Uttewalder Grund

jedno z romantických údolí v okolí městečka Stadt Wehlen

Vyhlídky Hockstein

vyhlídka nad údolím Polenztal

Lilienstein

král stolových hor

Bärensteine a Rauenstein

Vzdušné túry pro začátečníky s vyhlídkou na Bastei

Pfaffenstein

Přes Nadelöhr v těsném sousedství Barbarine

Papststein a Gohrisch

Nádherné vyhlídky s krátkým výstupem v centrálním Saském Švýcarsku

Zirkelstein a Kaiserkrone

Na stejné úrovni se Schrammsteine

Zschirnsteine

Velkolepý výhled do Čech

Bielatal

Turistický, lezecký a cyklistický ráj pro každého

Vyhlídky Waitzborfer Höhe

pohled na svět pískovců zeshora

Vyhlídky Brandaussicht

velkolepý panoramatický výhled

Schrammsteine

nekonečná divoká skalní scenérie

Kuhstall

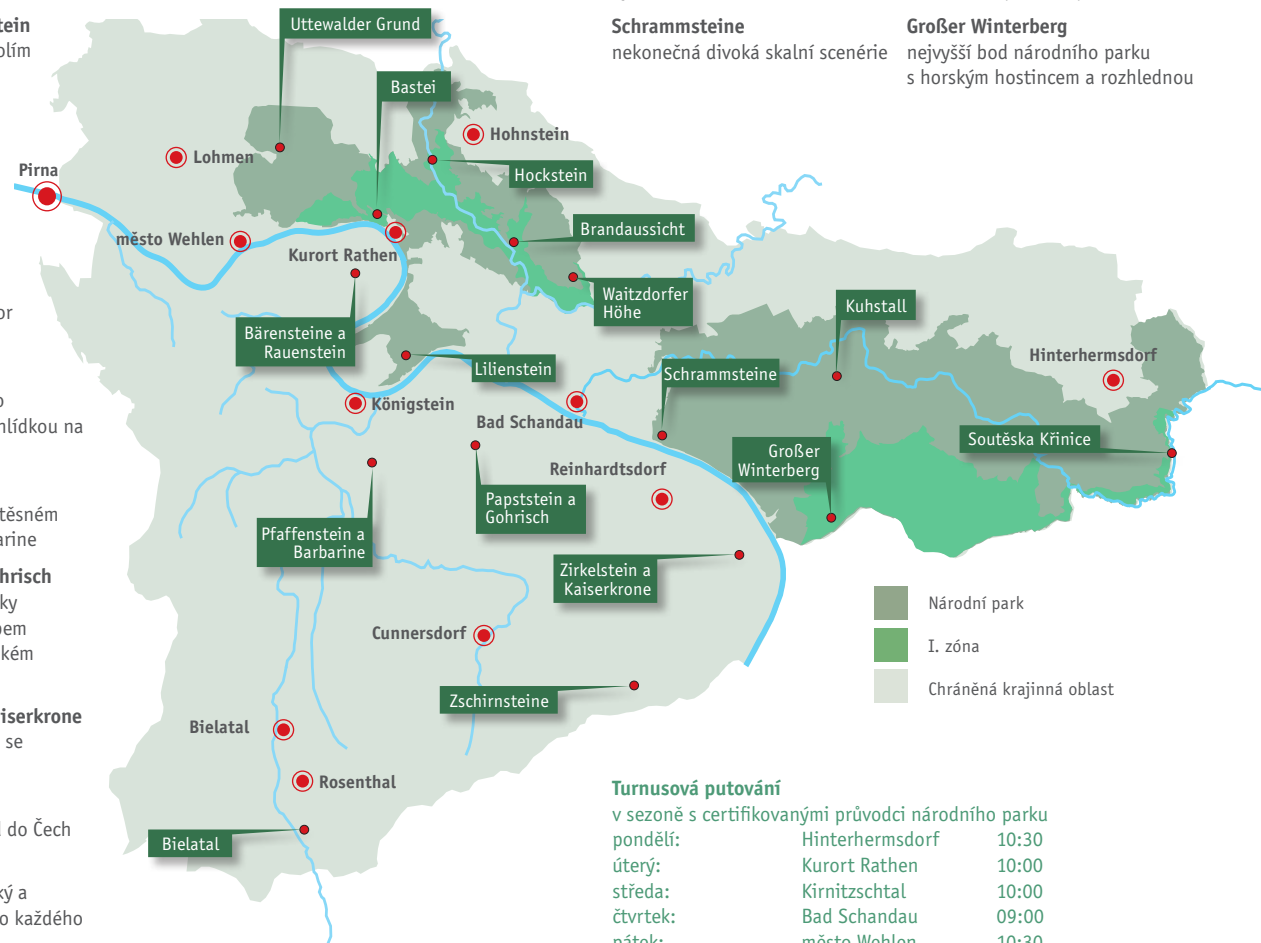
známá skalní brána s četnými stopami dějin

Soutěska Křinice

nejdivočejší část Saského Švýcarska se zachovalou původní přírodou

Großer Winterberg

nejvyšší bod národního parku s horským hostincem a rozhlednou

Turnusová putování

v sezoně s certifikovanými průvodci národního parku

pondělí:	Hinterhermsdorf	10:30
úterý:	Kurort Rathen	10:00
středa:	Kirnitzschtal	10:00
čtvrtek:	Bad Schandau	09:00
pátek:	město Wehlen	10:30
1. a 3. so v měs.:	Hinterhermsdorf	10:00
poslední so v měs.:	Schmilka	10:00

www.nationalparkfuehrer-saechsische-schweiz.de

Informace pro horolezce

- I když je lezení po skalách tak vzrušující, laik by se o něj bez zkušeného a odborného doprovodu neměl pokoušet.
- V Saském Švýcarsku platí zvláštní lezecká pravidla, která je nutné dodržovat.
- Používání magnezia nebo obdobných chemických látek a kotevnic klínů je zakázáno.
- Lézt lze pouze na volně stojící věže, platí i zákaz lezení na vlhkých skalách.

Pokyny pro turisty

- V národním parku se lze pohybovat pouze po cestách.
- Úzké stezky vyžadují jistou chůzi, osoby trpící závratěmi by se jim měly vyhnout.
- Zvláštní opatrnosti je třeba za vlhkého počasí (z důvodu kluzkých kořenů, mechem porostlých kamenů a schodů).
- V zimě bývají skály často zledovatělé. V tomto období je radno vyhnout se úzkým a prudce se svažujícím stezkám.

Způsoby značení cest

	Turistická cesta /stezka Vybavená směrovými ukazateli a barevným pásovým značením, většinou zpevněná či udržovaná	
	Horská stezka Zpravidla obtížně schůdná, vyžadující jistou chůzi	Pozor,
	Přístup k lezeckému objektu Není turistickou stezkou! Stezka vedoucí jen k lezeckému objektu	nebezpečí pádu!

Pozor! Příroda může znamenat i nebezpečí!

Odumírající a mrtvé stromy jsou odstraňovány pouze v případě hroziícího akutního nebezpečí. Z těchto důvodů je nutné kdykoli počítat s pádem stromů či jejich částí.

Za tato ohrožení vycházející z lesů národního parku nenese Svobodný stát Sasko žádnou zodpovědnost. Vstup do národního parku je tedy na vlastní nebezpečí.

Milí turisté,

v národním parku vzniká „prales zítřka“. V zájmu ochrany přírodních procesů a umožnění nerušeného prožitku přírody již lesnická opatření buďto neprobíhají vůbec (v I. zóně), nebo pouze v omezené míře. Odumírající stromy zůstávají součástí koloběhu přírody. U nás mají stojící odumřelé stromy své opodstatnění. Pohybujte se velmi obezřetně nejen ve skalních oblastech. Za bouře a za ostatních extrémních povětrnostních podmínek je nutno dbát nejvyšší opatrnosti. Aktuální informace obdržíte na: www.nationalpark-saechsische-schweiz.de.

Výlety po národním parku vyžadují jistotu a stabilitu při chůzi.

Nejen v blízkosti odumřelých stromů hrozí nebezpečí jejich vyvrácení nebo padání větví.

Lezec ve stěně „Schönwetterwand“, obtížnosti VIIc, ve Falkensteinu v Saském Švýcarsku

Tipy k návštěvě Labských pískovců

Možnosti příjezdu vlakem, autobusem nebo na kole

- Do Drážďan dorazíte pohodlně vlaky ICE nebo nočními vlaky.
- S-Bahn spojuje Saské Švýcarsko se zemským hlavním městem v čase 45 minut.
- Nádraží v národním parku v Bad Schandau je ideálním místem k přesednutí na regionální vlak do Sebnitz a Neustadt, stejně

jako do Národního parku České Švýcarsko. Odsud dorazíte autobusem a přívozem na všechna turisticky zajímavá místa (turistické informace přímo na nádraží).

- Autobusová linka „Nationalparklinie 241“ spojuje Pirnu s Hinterhermsdorfem cestou přes romantické údolí Kirnitzschtal.

- Zajímavost: Jezdí zde jediná tramvaj v národním parku na celém světě, a to z Bad Schandau až k vodopádu Lichtenhainer Wasserfall.
- Tip: Prožijte jeden den v národním parku s rodinnou jízdenkou VVO „Nationalparkticket Tarifzone Bad Schandau“ (oblast platnosti viz mapa).
- Podrobné informace získáte v každoročně aktualizovaném turistickém jízdním řádu pro Českosaské Švýcarsko „Wanderfahrplan für die Sächsisch-Böhmische Schweiz“.
- Asi nejkrásnější způsob, jak se přiblížit pískovcovým skalám, je na kole po Labské cyklostezce. Na cyklistických výletech je také možné poznávat region Národního parku Českosaské Švýcarsko, který leží na obou stranách hranice.
- O víkendech lze využít také autobusy s přívěsy pro kola.

tiráž

vydavatel: Staatsbetrieb Sachsenforst
Nationalparkverwaltung Sächsische Schweiz
An der Elbe 4
01814 Bad Schandau
Telefon: +49 (3 50 22) 900 600
Fax: +49 (3 50 22) 900 666
poststelle.sbs-nationalparkverwaltung@smul.sachsen.de
www.nationalpark-saechsische-schweiz.de

Text: Nationalparkverwaltung
Dodatečná sazba: Taradesign Pirna
Fotografie: F. Richter, H. Riebe, Hp. Mayr, M. Meyer, M. Protze, F. Höppner, J. Weber, H.-D. Budde, M. Jäger, Archiv NLPV
Mapy, grafika: F. Richter, H. Riebe, F. Höppner, F. R. Richter
Tisk: Druckerei Julius Missbach, Neustadt, Sasko
3. aktualizované vydání, 12/2013: 10 000 kusů
Vytisknuto na papír Circle matt white

Turistické informace – ubytování – rezervace

Žádejte seznam ubytovatelů (hotely, penziony, pokoje).

Informační a rezervační centrála Sdružení cestovního ruchu Saské Švýcarsko (Tourismusverband Sächsische Schweiz)
Bahnhofstraße 21/22

01796 Pirna

Telefon +49 3501 470147

Fax +49 3501 470148

info@saechsische-schweiz.de

www.saechsische-schweiz.de